

S A D R Ź A J

I Finansijsko računovodstvo – informaciona osnova finansijskog menadžmenta

1. Finansijsko računovodstvo u funkciji finansijskog izveštavanja, 1
2. Relevantnost, pouzdanost i uporedivost računovodstvenih informacija, 3
3. Osnovne komponente finansijskih izveštaja, 4
4. Bilans – izraz finansijske situacije preduzeća, 5
 - 4.1. Karakteristike i elementi stvarnog bilansa uspeha, 5
 - 4.1.1. Suština koncepta računovodstvene dobiti, 11
 - 4.1.2. Raspodela dobiti, 12
 - 4.2. Karakteristike i elementi stvarnog bilansa stanja, 18
 - 4.3. Karakteristike i elementi stvarnog bilansa novčanih tokova, 19

II Konceptualni okvir finansijskog menadžmenta i finansijske politike

1. Finansijski menadžment kao naučna disciplina, 21
2. Finansijski menadžment i stejkholderi preduzeća, 22
 - 2.1. Finansijski menadžment i banke, 23
 - 2.2. Uloga finansijskog tržišta u poslovanju preduzeća, 26
3. Upravljanje poslovnim finansijama kao zadatak finansijskog menadžera, 28
4. Ključni finansijski ciljevi preduzeća, 29
5. Finansijska politika - jačanje finansijske snage preduzeća, 30
6. Vrste i faktori finansijske politike, 32
7. Osnovna načela finansijske politike, 33
8. Finansijska strategija i taktika, 35
9. Procesni pristup u upravljanju finansijama i organizacija finansijske funkcije, 37

III Izvori finansiranja preduzeća

1. Finansiranje funkcionisanja preduzeća iz različitih izvora i po različitoj ceni, 39
2. Pravila finansiranja prilikom komponovanja strukture kapitala, 40
3. Sopstveni izvori finansiranja preduzeća, 41
 - 3.1. Eksterni oblik samofinansiranja – akcijski kapital, 42
 - 3.2. Interni oblici samofinansiranja – akumulacija i amortizacija, 44
 - 3.3. Ostali oblici samofinansiranja preduzeća, 46
4. Tuđi izvori finansiranja preduzeća, 47
 - 4.1. Kreditiranje, vrste i oblici kredita, 48
 - 4.2. Obveznice kao zajmovni oblik finansiranja preduzeća, 51
5. Specifični oblici finansiranja – lizing, faktoring, forfeiting, 52
6. Zajednička ulaganja, 53

IV Finansijska analiza i ocena boniteta preduzeća

1. Analiza rizika ostvarivanja dobiti, 55
 - 1.1. Analiza poslovnog rizika ostvarivanja dobiti, 55
 - 1.1.1. Fiksni i varijabilni troškovi, 56
 - 1.1.2. Analiza prelomne tačke rentabilnosti, 57
 - 1.1.3. Poslovni rizik – poslovni leveridž, 58
 - 1.2. Analiza finansijskog rizika ostvarivanja dobiti – finansijski leveridž, 61
2. Analiza finansijskog položaja – racio analiza, 64
 - 2.1. Pokazatelji za analizu kratkoročne finansijske ravnoteže – likvidnosti, 65
 - 2.2. Pokazatelji za analizu dugoročne finansijske ravnoteže – stabilnosti, 65
 - 2.3. Pokazatelji za analizu strukture imovine, 66
 - 2.4. Pokazatelji za analizu strukture kapitala, 67
 - 2.5. Pokazatelji za analizu uspešnosti upravljanja pojedinim oblicima imovine - koeficijenti obrta, 67
 - 2.6. Analiza solventnosti, 68
3. Analiza uspešnosti poslovanja, 69
 - 3.1. Analiza strukture bruto dobit, 69
 - 3.2. Pokazatelji za analizu produktivnosti – bilansni aspekt, 71
 - 3.3. Pokazatelji za analizu ekonomičnosti – bilansni aspekt, 72
 - 3.4. Pokazatelji za analizu rentabilnosti ukupnih sredstava, 74
 - 3.5. Pokazatelji za analizu rentabilnosti sopstvenih sredstava, 76
 - 3.6. Pokazatelji za analizu tržišne vrednosti preduzeća, 78
4. Analiza boniteta i kreditne sposobnosti preduzeća od strane banke kao zajmodavca, 80

V Upravljanje finansijama

1. Upravljanje elementima pasive, 83
 - 1.1. Upravljanje trajnim (sopstvenim) sredstvima, 83
 - 1.2. Upravljanje dugoročnim rezervisanjima i dugoročnim obavezama, 85
 - 1.3. Upravljanje kratkoročnim finansijskim obavezama i obaveza prema dobavljačima, 88
2. Upravljanje elementima aktive, 89
 - 2.1. Upravljanje stalnom imovinom, 89
 - 2.1.1. Upravljanje nematerijalnim ulaganjima, 89
 - 2.1.2. Upravljanje osnovnim sredstvima, 90
 - 2.1.3. Upravljanje dugoročnim finansijskim plasmanima, 93
 - 2.2. Upravljanje obrtnom imovinom, 94
 - 2.2.1. Upravljanje zalihama materijala, 94
 - 2.2.2. Upravljanje zalihama poluproizvoda i nedovršene proizvodnje, 97
 - 2.2.3. Upravljanje zalihama gotovih proizvoda, 98
 - 2.2.4. Upravljanje potraživanjima od kupaca, 99
 - 2.2.5. Upravljanje gotovinom, 101

VI Finansijsko planiranje i kontrola

1. Finansijsko planiranje, 103
 - 1.1. Planirani bilans uspeha, 104
 - 1.2. Planirani bilans novčanih tokova, 107
 - 1.3. Planirani bilans stanja, 109
 - 1.4. Dugoročni finansijski plan, 109
2. Finansijska kontrola, 111

VII Dugoročna ulaganja i ocena investicionih projekata

1. Investicioni projekat, 113
2. Planiranje i preliminarna ocena performansi projekta u cilju izbora projekta za realizaciju, 115
 - 2.1. Determinisanje donje granice ekonomske isplativosti projekta, 117
 - 2.2. Metodi za preliminarnu ocenu performansi i izbor projekta, 119
 - 2.2.1. Neto sadašnja vrednost projekta, 122
 - 2.2.2. Interna stopa prinosa projekta, 126
 - 2.2.3. Vreme povraćaja izvršenih ulaganja u projekat, 129

3. Naknadna ocena, merenje i praćenje performansi u toku realizacije projekta, 133
4. Merenje, analiza i konačna ocena performansi nakon realizacije projekta, 136

VIII Finansijski aspekti restrukturiranja preduzeća

1. Spajanje i kupovina preduzeća, 139
2. Saniranje preduzeća, 141
3. Stečaj i likvidacija preduzeća, 142
4. Stečaj i reorganizacija preduzeća, 143
5. Likvidacija preduzeća, 143
6. Prodaja preduzeća, 144
7. Prodaja dela preduzeća, 144
8. Stvaranje novih preduzeća, 145
9. Segmentiranje preduzeća u profitne i investicione centre, 145
10. Otkup sopstvenih akcija, 147
11. Kupovina vlasničkih prava zaduživanjem, 148
12. Uključivanje zaposlenih i menadžera u vlasništvo, 149
13. Privatizacija preduzeća, 150

IX Upravljačko računovodstvo u funkciji odlučivanja

1. Upravljačko računovodstvo u funkciji informacionih zahteva menadžera, 155
 - 1.1. Determinisanje troškova u upravljačkom računovodstvu, 157
 - 1.2. Determinisanje učinaka u upravljačkom računovodstvu, 160
2. Računovodstvo troškova i sistemi obračuna troškova, 160
 - 2.1. Tradicionalni sistemi obračuna troškova, 162
 - 2.1.1. Karakteristike obračuna po stvarnim troškovima, 162
 - 2.1.2. Karakteristike obračuna po planskim troškovima, 164
 - 2.1.3. Karakteristike obračuna po standardnim troškovima, 165
 - 2.1.4. Karakteristike obračuna po standardnim varijabilnim troškovima, 166
 - 2.2. Tradicionalno računovodstvo troškova kao osnova za kratkoročno poslovno odlučivanje, 167
 - 2.3. Računovodstvo troškova kao osnova za formiranje prodajnih cena, 171
 - 2.3.1. Metode kalkulacije cene koštanja, 172
 - 2.3.2. Metode formiranja prodajne cene, 175
3. Računovodstvo odgovornosti i merenje performansi organizacionih jedinica, 176

- 3.1. Diverzifikacija i decentralizacija preduzeća, 176
- 3.2. Funkcionalna i divizionarna organizaciona struktura i formiranje centara odgovornosti, 178
- 3.3. Merenje performansi preduzeća jednostavne funkcionalne i složene organizacione strukture, 183
 - 3.3.1. Merenje performansi i računovodstveno izveštavanje za centre troškova, rashoda i prihoda, 185
 - 3.3.2. Merenje performansi i računovodstveno izveštavanje za centre dobiti, 187
 - 3.3.3. Merenje performansi i računovodstveno izveštavanje za investicione centre, 188
- 4. Mehanizam transfernih cena u decentralizovanom preduzeću, 190
- 5. Savremeni sistemi obračuna troškova, 193
 - 5.1. Obračun troškova na bazi aktivnosti, 195
 - 5.2. Obračun troškova atributa proizvoda, 199
 - 5.3. Kaizen obračun i obračun ciljnog troška, 202
- 6. Razvoj koncepta strategijskog upravljačkog računovodstva, 203
- 7. Strategijsko poslovno odlučivanje – zadatak savremenog strategijskog upravljačkog računovodstva, 205

◆ **PRILOG A - Finansijske tablice, 211**

◆ **PRILOG B - Finansijski izveštaji, 221**

◆ **LITERATURA, 227**